

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 20.

W NIEDZIELĘ DNIA II. MARCA 1798.

Z Wiednia d. 3. Marca.

We środę d. 28 p. m. w dzień rocznicy śmierci s. p. Cesarza Jmć Leopolda II. odprawiły się w wieczor w farnym kościele wigilie, a we czwartek d. 1 t. m. z rana exekwicie. Cesarz Jmć jako też Arcy Xzeta i Xzniczki z całym swoim dworem byli na nich przytomni.

D. 1 t. m. we czwartek o godzinie 6 z rana Cesarzowa Jmć została szczęśliwie Arcy Xzniczką rozwiązana. O godzinie 6 w wieczor przy zgromadzeniu Arcy Xzząt i Arcy Xzniczek, jako też wyższy szlachty odprawił się w kościele farnym chrzest. Arcy Xzniczka Amalia trzymała nowo narodzoną do chrztu za królową Neapolitańską. Kardynał Arcy biskup przy asystencji wielu biskupów i prałatów odprawił święty ten obrządek. Nowo narodzona otrzymała imiona: Marya Klementyna Franciszka Józefa Albina. Potym nastąpiło *Tedeum* przy potrójnym wystrzale z armat i ręcznej broni.

Ambasador rzeczypośpolitey Fran-

cuzkiej obywatel Bernadotte, na otrzymaney wczoray przed południem u Cesarza Jmć prywatney audyencyi, miał honor oddać swe zaufalne listy.

Z Paryża d. 15. Lutego.

Dzisiaj rozpuszczono tu pogłoskę, że negocyacye mają się znowu z Anglią w Dunkierce rozpocząć; ale pogłoska ta nie zda się być w czasie tym do prawdy podobną.

Teraźniejszy minister policyi Sotin złożył swoy urząd, i idzie w charakterze ministra do Genui, na miejsce obywatela Faypoult, który po kilkokrotnym żądaniu otrzymał swoją dymisję. Nowym ministrem policyi jest Dondeau z Douay mianowany; gorący republikanin, który w wydziale ministra policyi jeszcze pod Merlinem jedną dywizją zawiadywał.

Gdy już Pichegru, Barthelemy, Lafond Ladebat, Rover, Aubry, Franciszek Ludwik Bourdon, Tronçon, Ducoudray i reszta innych 9 wprowadzonych, na miejscu swego przeznaczenia w Caenne stanęli,

zniósł dyrektoryat wyrokiem swoim, stosownie do ustawy d. 19 fructidor, włożony na ich dobra sekwestr; i dobra te będą pełnomocnikom ich oddane i wybrane z nich pieniądze nazad wrotone.

Z Dunkierki donoszą, że tam równie jak w Ostendzie wszystkie zatrzymane okręty, i korsarzem tylko jednym wolno na morze wyjść.

Żądający kray przyłączenia się do Francyi, względem którego rada 500 zamieniła się w tajemny wydział, było miasto Mühlhausen z całym swoim gruntem.

Słychać, że teraz zamiast ambasadora nie będzie tylko rezydent do Konstantynopola postany.

Korsarz nasz Furet d. 4 lutego przeprowadził aktualnie Angielski okręt Żnierzka Augusta pod banderą poselską, na którym się powracający poseł Pruski hrabia Tauzien z swoją świtą znajdował do Kale. Powodem do tego kroku, mówi Redaktor był niedostatek dokumentów posła, ale pomyłka ta wnet uprzątnioną została; i hrabia Tauzien, puścił się zaraz z Kale na Paryż w dalszą podróż.

Minister nasz w Kopenhadze obywatel Grouvel na wylądowanie do Anglii 1000 liw. konsul Laville 400, a sekretarze legacyi obywatele Defangiers, starszy 350, a młodszy 250 liw. ofiarowali.

We Włoszech, mówi Redaktor bardzo wiele emigrantów Francuzkich stara się między Włochami i Francją narodową zaskrobać wzniecić, a jeżeli można wewnętrzną wojnę zapalić; lecz przyjaciele wolności mają na podobne zasadzki baczne oko, i wiedzą, że to jest Anglii robota.

Korsarz le Nantais, który zwscho-

dnich Indyy płynący okręt Bernholm pod Duską banderą był zabrat, a przez wiatr od niego oderwany został, znowu go napadł i przyprowadził. Wartość ładunku tego okrętu w Indykcie, muszlinie &c. na 5 mill. liw. szacują.

Z Moguncyi d. 20. Lutego.

Wczoraj administracya departamentu Monte Tonnerre z wielką uroczystością installowana była, równie jak i inne departamentu trybunały. Obywatel Millot ex deputowany zgromadzenia konstytucyynego na mocy danego mu zlecenia od obywatela Rudler w towarzystwie municypalności i przy asystencyi jednego oddziału wojska, udał się do Lawenhof (miejsca sejsyi bywszej regencyi Elektoralaey) i tam installował administracyą departamentową. Trybunały zajęły miejsce w Pałacu Erthal. Dzisiaj obywatel Millinger mianowany został prezydentem administracyi departamentowej, a członkami iey są obyw.: Peterzen, Gugel, Mosdorf i Loffin. Trybunał kryminalny składa się z obywateli: Macke prezydenta, i członków Linck, Rebmann i Blau.

W pierwszej sekcyi trybunału cywilnego jest obywatel Schmidt z Moguncyi.

Dowiadujemy się od niższego Renu, że nową organizacyą zaczęto także wprowadzać w prowincye Pruskie na lewym brzegu Renu leżące. Deputacya królewska, która od 9 miesięcy zawiadywała sprawami cywilnymi, od substytutu obywatela Rudler w sprawowaniu swego urzędu zawieszoną została i papiery iey zapieczętowano. Urządzenie to nastąpiło dnia 11 i tego samego dnia kommisysa skarbowa odebrała nakaz, podania rachunków w przeciągu dni 9ciu.

Z Genui d. 10. Lutego.

Listy z Bastya pod dniem 1 t. m. donoszą co następuje.

„Onegdaj generał Vaubois wyszedł z tąd na czele 1200 republikanów. Insurencji schronili się do dwóch domów przytykających do mostu Golo i atakowali to woysko: walka była żywa, ale nakoniec nieprzyjaciele ustąpić musieli i prętko ucieczką się ratować, których aż do Olimo ścigano. Dwa te domy z rozkazu generała spalone zostały, który potym w dalszy marsz się pusił. W Katinea buntownicy ufortyfikowali się w klasztorze kapucynów; ale republikanie po niejakim oporze opanowali to miejsce. Druga kolonna udała się do Corte, żadney nie doświadczywszy przeszkody. Generał w wydanej odezwie oświadczył, że wszyscy ci, którzy broń złożą, mieć będą jeneralne przebaczenie, ci którzy z bronią w ręku będą schwytani natychmiast rozstrzelani zostaną, a wsie, które najmniejszy uczynią opór spalone będą.

Z Londynu d. 16. Lutego.

Gdy Francuzi wylądowaniem Anglii, grożą, umysłono z naszey teraz strony atakować ich samych w wielu miejscach ich brzegów, a szczegulniey tam, gdzie swoje szalupy i okręty zgromadzają. Admirał Nelson ma na ten koniec przeznaczoną flotą kommanderować, i znaczna liczba woyska będzie się na niey znajdować. Uzbroją do tej wyprawy wiele szalup i innych okrętów: szalupy będą na trzy dywizye podzielone, z których jedną kapitan Bowen kommanderować będzie. Wyprawa do wylądowania i do ataku ma się aż na brzegi Hollenderskie rozciągać.

Przypadająca część zdobyczy za wzię

te okręty w zwycięztwie d. 11 października na admirała Duncan ma 70,000 f. szt. wynosić.

Z dobrowolnych składek nazbierało się już w Edimburgu 40,000 f. szt.

Prowiantowa flotta z Bordeaux dla wojennej floty w Brest przeznaczona, z której fregata Amelia kilka okrętów zabrała, i niektóre na piasek wpędziła, uciekła na koniec, gdyż właśnie na tej fregacie, maytkowie bunt podnieśli, poprzysięgli wybić efficyerów i fregatę do Brest w nieprzyjacielskie ręce zaprowadzić. Areztowano na niej 20 hersztów i do Plimut zaprowadzono, reszta się poddała. Fregata ta przechodziła blisko portu Brestńskiego, i postrzegła przeszło 200 żagli, między którymi znajdowały się liniowe okręty, które do wyprawy przeciw Anglii uzbrojaia.

Dzisieysza dworska gazeta donosząc o zabraniu kilku okrętów, nie obuncie maytków nie wspomina.)

Na odchodzące pod konwoiem okręty ma być w pomiar wartości ich ładunku i płacy od transportu mała taxa nałożona.

Proponowana pensya roczna 2000 f. szt. lordom Duncan i St. Vincent jest od parlamentu uchwalona.

Dobrowolne składki wynoszą już do 800,000 f. szt. Xzę Jorku podpisał 500, a każda 25 królewien w ciągu tej wojny po 100 f. szt. co rok. Xzę Gloucester 4000, Xzę Wilhelm Gloucester 400, a rada miasta Londynu 1000 f. szt. podpisali.

Dwor Madrycki miał już na przeyście przez Hiszpanią 50,000 woyska Francuzkiego przeciw Portugalii pozwolić. — Do Kadyx przybył Francuzki kommissarz

(niektórzy mówią, że bywszy minister marynarki Truguet,) dla przyspieszenia wyścia Hiszpańskiej floty na morze.

Wczoray zaaresztowano tu 40 podeyżanych cudzoziemców, naywięcej Niemców; ale wielu z nich już nazad wypuszczono.

Flotta pod admirałem Thompson powróciła nazad do Torbay. Lord Keith złożył kommandę nad kanałową flotą. — Hrabia Westmoreland tajnym pieczętarszem, a lord Auckland jeneralnym poczmajstrem są mianowani.

Z Londynu d. 20. Lutego.

Admirał Nelson, który wyprawą przeciw Francuzkim i Hollenderskim brzegom kommanderować będzie, jest ten sam, który bombardowaniem przeciw Kadyx kierował i spętlą wyprawę przeciw Tanyryffe uczynił, gdzie znacznie wramię porażony został. Łowienie ryb pod Francuzkimi brzegami jest powiększony części rozpruszone. Procz tego wyszedł rozkaz łapania wszystkich Hollenderskich rybackich statków, ponieważ Hollenderscy rybacy dobrze są z naszymi brzegami obeznani, i w maiącey się przedsięwziąć wyprawie mogliby od Francuzów, jako przewodnicy być użyty.

Na wiadomość, że Francuzi przeciw Portugalii maszerują, wielka w Lizbonie panuje trwoga; z tym wszystkim naywiększe czynią tam do obrony przygotowania, i słysząc, że Portugalska flotta razem z Angielską czynić będzie. Portugalski minister stanu P. Pinto oznaymił wszystkim w Lizbonie będącym zagranicznym ministrom, w nocie pełney żalu o aresztowaniu w Paryżu Portugalskiego posła, kawalera d'Arango.

W Hiszpanii obawiają się zamięszania z okazji przechodu woysk Francuzkich.

Kobiety przykładają się znacznie do dobrowolnych składek; królowa dała im do tego pierwszy przykład.

Fregata Trente i złożona pod iey okryciem z 44 okrętów kupiecka flotta, która w listopadzie z Londynu wyszła, szczęśliwie d. 26 grudnia w Barbados stanęła.

Nowy plan, podług którego odtąd każdy rząd o swoich ienicach będzie miał staranie, zaczął się w tym tygodniu od Plymut wykonywać. Każdy ieniec dostanie w przydatku konewkę piwa i 2 uncye masła lub syra, i co 6 miesięcy nowe sukno.

Corka Xcia Wallii jest teraz do zaszczepienia ospy gotowana.

We środę na audyencji był królowi admirał Colpoys prezentowany i został od niego orderem Bat zaszczycony. Hrabia Fitzwilliam bywszy wice król Irlandyi, został od króla wezwany do stawienia się u dworu, i na mianey audyencji otrzymał od Króla Jmć ważny urząd naywyższego dozorczy West Riding hrabs twa York, który Xz Norfolk z powodu oświadczonech przy obchodzie urodzin P. Foxa demokratycznych zdań utracił.

D. 15 t. m. hrabia Giacomazzi, bywszy Wenecki poseł, opuścił z swoją żoną London i udał się na Francją do Wiednia.

Królewscy kuryerowie podpisali dobrowolney składki 300 f. szt. Kompania wschodnich Indyy miała względem uczynienia offary na potrzeby krainy zgromadzenie; ale własne iey ustawy nie pozwalają iey być w tej mierze hojną.

Lord Moira znajduje się teraz w Dublinie, i ma wyższej izbie tamtejszego parlamentu, do łatwiejszego usmierzenia ducha buntowniczego w Irlandyi, pewnie uczynić propozycje, które daleko łagodniejsze iak terazniejsze. być mają.

Irlandzki hrabia Alborough za satyrę na W. kanclerza i na wyższą izbę parlamentu, został od tamtejszego królewskiego sądu zapłaconiem 1000 f. szt. i 12 miesięcznym więzieniem ukarany, a po wytrzymaniu takowego więzienia musi procz tego kaucyą złożyć, że się na dal lepiej będzie sprawował.

Francuzki emigrant Bernard Huet, został przed dwiema dniami na śmierć skazany, za wydanie fałszywego banknotu na 30 f. szt. Bywał on często od swego brata z zagranicy w takowe banknoty opatrzywany.

Hersztowie buntu na fregacie Amelia byli z owych ludzi, którzy się na flocie w Nore zbuntowali i królewskiem przebaczeniem udarowani byli. Rozumia, że teraz przyzwolita odniosą karę.

Liczbę zdatnych do służby ludzi, którzy się wzdłuż naszych brzegów o 12 tylko mil Angielskich od morza znajdują, na 400,000 podają. — Pod Francuzkami brzegami zabrano okręt, mundurami oficyerskimi dla armii Angielskiej ładowny.

Podług dzisiejszej dworskiej gazety, fregata Amelia zabrała z przeznaczonych do Brest Francuzkich okrętów, jedną brygantynę z mąką, mięsem, winem &c. i drugą jeszcze brygantynę, a trzeci zbroyny okręt rozbił się o skałę.

Z Szwajcaryi d. 13. Lutego.

Utrzymują, że kanton Bernński w przypadku potrzeby chce zapomocą innych

kantonów wystawić armią od 30,000 ludzi. Gdy rozdawano broń obrońcom oyczyzny z arsenału Bernńskiego, lud z Entlibuch żądał zamiast karabinów, pałek na końcu żelazem okutych. Najważniejsze wąwozy i miejsca są znacznymi korpusami wojska osadzone. Wydziały Bernńskie ogłosiły odezwę, w której uwiadomiała swych współ obywatelów o przedsięwzięciu swoim poprawienia rządu. Budowa naszej konstytucyi, która trwała od 2ch wieków, mówią w niej, miała bez wątpienia swoje błędy, i oycowie oyczyzny od dawna już czuli potrzebę reformy; ale tę pragnęli w spokojniejszych czasach uskutecznić. Wy oświadczyliście takie samozyczenie; ale przyznajcie sami, że ta konieczność reformy w ten czas dopiero od wielu z was postrzeżoną została, gdyście przez zagraniczne namowy podbudzeni zostali. Konstytucya наша miała bezwątpienia błędy swoje; ale ileż tey błędów pod mądrą i oycowską administracyą nie niknęło? któryż rząd mniej był zepsuty i więcej nie skazitelny? gdzież panowało w dochodach kraju więcej wierności i oszczędności? &c. Na końcu tey odezwy zachęcają i napominają mieszkańców, aby spokojnie oczekiwali projektowanej reformy, która dostateczney wyciąga rozwagi, i połączyli się dla obrony niepodległości oyczyzny.

Z Bazylei d. 16. Lutego.

Nasze zgromadzenie narodowe postanowiło na dniu 12 wyrok, który zawiera w sobie, że rzeczpospolita Bazyleyska zrzeka się wszelkich praw zwierzchności nad powiatami Włoskimi i uznaje ich za kraj wolny, rozumiejąc, że narod używający wolności i równości, mieć nie może poddanych. Zgromadzenie offiaruje tym

powiatom przyjaźń i braterstwo i wzywa ich do złączenia się z narodem Helweckim. Postanowiono przytym donieść o tym wyroku kantonom Lucern, Zurich i Schaffhausen w nadziei, iż zechcą iść za tym przykładem. Deputowani Berneńscy, którzy tu przybyli rozpoczęli już negocjacje z obywatelem Mengaud. Kanton Lucern w tym samym celu przysłał tu jednego deputowanego.

Z Szwajcaryi d. 18. Lutego.

Zapewniają, że rozpoczęcie negocjacje między deputowanymi Berneńskimi i obywatelem Mengaud najlepszy odniosły skutek, i że wszelkie trudności są już prawie załatwione. Woyska Francuzkie, które wkroczyły były w granice Szwaycarskie cofać się zaczynają; wielka ich część przybyła do wiosek w departamencie Mont Terrible w sąsiedztwie kantonu Bazylejskiego, i ku wyższemu Renowi zmierza. Wydział Berneński wysłał także dwóch deputowanych do generała Brune do Lauzanny, deputowani ci szczególnie mają zlecenie negocjowania w okoliczności kraju Wodow. Głoszą już proponowane warunki kantonom Szwaycarskim; ale nie ich pewności niedowodzi: mówią między innym, o znaczney summie mającej się zapłacić przez wszystkie kantony, o wolnym przejściu woysk Francuzkich przez Szwaycaryą, i o pewnym korpusie woysk Szwaycarskich, które przeciw Anglii użyte będzie &c.

Kantony Soloturn i Fryburg zrobiły u siebie rewolucyą na wzor kantonu Berneńskiego: równie iak tamten wydały odezwę mądre i dzielne. Zdać się, że umysły, które przyprowadziły do skutku zaszczerne odmiany, zatrudniają teraz się planem no-

wego seymu Helweckiego. Podług wszelkiego podobieństwa ligi Gryzonow złączą się z Szwaycarami. Ta materya roztrząsaną już była na powszechnym zgromadzeniu w Coire.

Obywatel Mengaud przesłał pod dniem 10 do wszystkich kantonow pismo w którym ich zapewnia, że iak tylko różne rządy a szczególnie Soloturnu i Berna cofną swoje woyska i za przykładem kantonow Bazylejskiego i Lucern ogłoszą prawdziwą wolność i równość, woyska Francuzkie, których rokozy ściągają się jedynie przeciw Bernowi, Soloturnowi, przez swoje natychmiast cofnięcie się z kraiu Szwaycarow, dowiodą, że dyktoryat Francuzki nie miał innych widokow, tylko obalenie oligarchii w Szwaycaryi, i nigdy samowładności Szwaycaryi nie miał zamiaru naruszyć, owszem uznać ten kraj zawsze za wolny i niepodległy.

Z Mannheimu d. 19. Lutego.

Francuzi ukończyli zburzenie nadmostowego szanctu; wczoray zaczęli sprzedawać pozostałe drzewo. Od dnia wczorajszego komunikacya między dwiema brzegami Renu przywroconą została, z warunkiem, że nie wolno jest przewozić z lewego brzegu na prawy zboża i maki, i że woyskowi z jednego brzegu na drugi bez paszportu przechodzić nie mogą.

Z Gratz d. 2. Marca.

Wiadomości z Bononii pod dniem 20 lutego donoszą, że dnia 15 zaszczerpiono w Rzymie na kapitolium drzewo wolności i rzeczpospolitą Rzymską ogłoszono, która z wszystkich tych prowincy składać się będzie, co po zawartym z Papieżem pokoiu przy stolicy S. zostały. Podług tychże wiadomości zrobiono wszystkich rzeczy

w pałacach Papieżkich będących inwentarz i dobra wnuka Papieża zasekwestrowano.

Proste z Rzymu wiadomości pod d. 17 lutego nic o tym nie wspominają; jednak pokazuje się dostatecznie z nich w jak smutnym położeniu to miasto się znajduje. W czterech terminach musi one 4 mill: liw: w gotowych pieniądzech, 2 mill: w żywnościach i 3000 koni dostawić. Francuzi żądali procz tego 12 zakładników, to jest: kardynałów Somaglia, Roverella, Caraffa-Trajetto i Carandini; Xząt Gustiani, Gabrieli, Colonna, Braschi i 4 prałatów, których częścią w zamku Sgo. Aniola, częścią w ich domach aresztowano. Kardynałowie Albani, Jork i Buska uszli do Neapolu. Fiskus Barberi jest także aresztowany. Wszystkie podeyrzane osoby oddalone są od urzędów. Dobra i rzeczy uszłych kardynałów i innych pa-nów są sekwestrowane.

Berthier znalazł kokardy przytomnych w Rzymie Neapolitańczyków i Hiszpanów jednakże: nakazał przeto pierwszym, aby przydali do nich czerwono niebieską w pa-ski wstążkę. Milticya mieyska jest rozpuszczona, a woyska Papieżkie rozbroio-ne. Mowią, że jeden kardynał, jeden Xzęt i prałat muszą do Paryża iechać i prze-proszenie za zaboystwo jenerała Daphot uczynić; zaboycy jego wszyscy z Rzymu uciekli.

Z Berlina d. 8. Lutego.

Mądrość naszego monarchy młodego, która się w wszystkich jego rozrządzeniach okazuje, naywidoczniejsza jest w nastę-pującym piśmie.

Reskrypt Krola Jmć Pruskiego do Rząd-ców i do jenerałności.

„Z wielkim dowiedziałem się nieu-kontentowaniem, że młodzi oficyerowie

nadymają się z swego stanu, dla przywła-szczenia sobie niejakiey wyższości nad sta-nem cywilnym. Będę ja umiał ocenić winną woyska powagę, tam gdzie mu prawdziwą przynosi chwałę, to jest na placu boju, gdzie swoje życie w obronie swoich współobywateli wystawiają; ale gdzie in-dziej żaden woyskowy iakiey on bądź rangi, nie powinien tyle mieć śmiałości, żeby ostatnim z moich obywateli pogar-dzał. Wszak to oni są, nie ja, którzy u-trzymują armią; wszak to na ich pracy spoczywa iestestwo powierzonych moim rozkazom woysk. Areszt, kasacya i kara śmierci będą skutkiem dla nich moiey nie wzruszoney surowości. „

Fryderyk Wilhelm.

Z Frankfurtu d. 19. Lutego.

Listy z Rasztadt zapewniają, że de-putacya Rzeszy zezwoliła już zupełnie na ustąpienie lewego brzegu Renu Francyi, za pogrożeniem iey przez pełnomocników Francuzkich, że chcą zerwać negocyacye. Deputowany Leodyyski sam się tylko sprzeciwiał temu.

Z Strasburga d. 20. Lutego.

Dowiadujemy się że woyska Francuz-kie, które w znaczney bardzo liczbie zgro-madziły się od Porentui aż do Bienne od dwóch dni zaczęły się cofać ku wyższemu Renowi; nie wątpimy zatem, że dobre po-rozumienie się między Francją i Szwayca-rami przywrócone bydz musi. — Wiado-mości, które z Berna i innych kantonów odbieramy [naymniejszey nie czynią wą-pliwości, iż rządy Szwaycarskie szczerą chęć mają ustanowienia demokracji, na mieyscu arystokracji i bycia w pokoiu z Francją; ale przy tym że cała masa lu-du iest zupełnie determinowana brońci

swojej niepodległości, i sprzeciwiać z wystawieniem się nawet na wszystko, cokolwiekby z tego wynikaćby mogło, wkroczeniu obcego wojska. Ze wszystkich stron kontyniensa są w marszu dla wzmocnienia okrywającey Berneńskie granice armii pod rozkazami generała Erlach, i uważają, że kantony które najpierwey i dobrowolnie głosowały za odmianą konstytucyi nie są ostatnie w wysyłaniu swoich batalionów. Kanton Lucern okazał się równie w tej mierze gorliwym jak we wszystkich swoich postępach. Przesłał obywatelowi Mengaud oświadczenie, w którym mocno nalega o niepodległość Szwajcaryi. Oto jest pismo to podane sprawującemu interesu Francuzkie, przez obywatela Ruttimann deputowanego od kantonu Lucern

"Kanton Lucern, równie jak reszta Szwajcaryi pragnął zawsze pokoju i pragnie go dotąd. Jeżeli dyrektoryat miał jakie zażalenia przeciw dawniejszym Szwajcaryi rządowi, pobudki te ustały już dzisiaj; nie mogą zatem być powodem do nieprzyjacielskich kroków. Gdyby kanton jaki był napastowany, napasć ta byłaby całej Szwajcaryi, i cała Szwajcaria podniosłaby broń, prowadziłaby wojnę narodową; bo na ten czas każdy mieszkaniec walczyłby za swoją oyczyznę, za swoją wolność, za bezpieczeństwo swojej osoby i własności, któreby zagrożone widział przez nieprzyjacielskie kroki. Francya odstęczyłaby tym sposobem całą od siebie Europę. Mogłaby w tej walce zebrać laury zwyciężkie, których nie potrzebuje, ale żadney nie nabiłaby sławy. Miałaby procz tego do obawiania się koalicji opinii publiczney, która staćby się mogła niebez-

pieczniejszą nad koalicją gabinetów Europejską, którą zwyciężyła, bo miała na ten czas za sobą opinią publiczną. Francya mogłaby uczynić Szwajcaryą na wiele pokoleń nieszczęśliwą; ale nakoniec sama nie odniosłaby ztąd iak hańbę, stratę i niebezpieczeństwo, tak wewnątrz u siebie, iako też w rzeczachpospolitych Cysalpinskiej i Batawskiej."

Zapewniają, iż rząd Francuzki dał rzetelne zapewnienie, że jego zamiarem nigdy nie jest szkodzić całości i niepodległości Szwajcarów.

Z Frankfurtu d. 21. Lutego.

Francuzi trzymają Ehrenbreitstein w blokadzie od kilku tygodni, i żadney tam nie dopuszczają żywności. Jarmark w Moguncyi będzie się odbywał w roku tym, tak iak dawniey i rozpocznie się na dzień 19 marca.

Piszą z Wiednia, że ambasador Turecki na nadzwyczajney konferencyi prosił o pomoc Cesarza Jmć. przeciw Pasman Oglu; ale miał odpowiedź odebrać że okoliczności terażniejsze nie pozwalają tego uczynić. Cesarz Jmć. kazał wzmocnić woyska na granicy Tureckiej stojące. Też same listy mówią, że Pasman Oglu ma przy sobie znaczną liczbę officyerów z różnych Europejskich narodów, szczególniey z siedzących królów. Słowa wolności i równości, które jego pisma i stronniki rozgłaszaia od brzegów morza czarnego, aż do Archipelagu Greckiego, prowadzą mu codziennie znaczne posyłki z Macedonii i Morei, i rozumie, iż zliedne wygrałbitwę z idącym przeciw niemu Serbskiem Hussarbaszą, to przed końcem lutego może być w Konstantynopolu.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 11 MARCA 1798.

Z Rastadt d. 20. Lutego.

Odpowiedź Deputacyi Rzeszy na notę pełnomocników Francuzkich dnia 14. dana.

„Mieliśmy nadzieję pewną, że życzyńie nasze w nocy pod d. 10. okazane, poznania w całej rozciągłości warunków pokoju, z ich istonym umiarkowaniem, przekona pełnomocnych ministrów rzeczypospolitey Francuzkiej o gorliwej chęci ożywiającej Rzeszą do spieszego ukończenia pokoju; ale odpowiednia pod tymże samym dniem nota, nie czyni zadosyć temu naszemu życzeniu, ponieważ obstawiają w niej jedynie przy uczynionej już pod dniem 17. p. m. przez legacyą Francuską propozycji, ustanowienia zasady pacifikacyi. Lubo przedsięwzięliśmy teraz nie opierać się dłużej powtórzonemu żądaniu przyjęcia naypierwey tej podstawy, wszakoż Pełnomocni Ministrowie Francuzcy rozważając powtórnie ważne powody względem tego przedmiotu w poprzedzających notach wyrażone, sami osądzą, że nie można przyjąć w całej roz-

ciągłości proponowanej zasady, w której całego biegu Renu żądają za granicę dla obydwóch mocarstw. Z tym wszystkim dla okazania naywiększey z strony naszej powolności, i w celu ukończenia iak tylko można nayprędzey pokoju, umyśliliśmy, choć z naywiększą dla deputacyi boleścią, nie przeciwieć się więcey uczynieniu naywiększych z strony naszej ofiar.

Jeżeli zatem rząd Francuzki będzie chciał umiarkować swoje propozycye pokoju, iak się po jego rzetelności i sprawiedliwości spodziewamy, i nie będzie tylko połowę na lewym brzegu położonych krajów żądał, tedy na tej podstawie wniydzimy w negocyacye. Francya oświadczy się na ow czas iakie chce mieć ustąpione kraie, mogące jednak odmianom potrzebnym podpaść, a nadewszystko zezwoli nayprzód na ustanowienie linii wojskowej. Po tak szczeręy offercie legacya Francuzka nie może w żaden sposób wątpić, aby deputacya Rzeszy nie pragnęła szczerze przyspieszenia ukończenia pokoju, i Rząd Francuzki nie znajdzie żadney

więcey przeszkody do wierzenia aby z strony Rzeszy w przeciągu tego czasu nayświętobliwiey zawieszenie broni dochowane nie było; zechce zatym iak iuż wiele razy dopraszano się cofnąć swoje wojska z prawego brzegu Renu."

Odpowiedź pełnomocników Francuzkich na Notę deputacyi Rzeszy d. 19. Lutego podana.

"Podana wczoray wieczor nota od deputacyi Rzeszy pełnomocnym ministrom rzeczywospolitey Francuzkiey, przez hrabiego Metternich, ministra pełnomocnego Cesarza Jmć. okazuje z wszelkich względow nie doprzyjęcia uczynioną w żądaniu rzeczywospolitey Francuzkiey odmianę. Proponowany podział w tey nocy pociągąłby wszelkiego gatunku nieprzyzwoitości za sobą, z powodu nie oznaczonych przez naturę granic, nie okazując żadnego pożytku, który by mógł nadgrodzić te nieprzyzwoitości.

Jeżeli przypuścimy w reszcie, że deputacya Rzeszy miała ważne pobudki, nie zezwalania aż do tego momentu na propozycyą rzeczywospolitey Francuzkiey, te same pobudki powinny były służyć do nie ustępowania cząstkowego rownie iak całości; offiara zatym połowy, okazuje nieważność tych pobudek, i deputacya Rzeszy nie może sama wiedzieć dla czego zaprzecza drugiey połowy, zwłaszcza gdy sobie przypomni, że w pierwszej swey nocy, fundowała się na małoważności tych krajow. Wiadomo jest procz tego, że wszyscy Kręta i stany, mający na tamtey stronie Renu dziedziczne posiadłości, okazali swoje na ustąpienie ich zezwolenie, u białac tego potrzebę. Zaczyn prywatne tylko i nikczemne interesy mogą się iedy-

nie powszechnemu życzeniu przeciwieć, zdaiącemu głośno po tak długiey i okropney wojnie pokoiu.

Rzeczpospolita Francuzka winna jest stosować się do życzenia powszechnego; winna jest samey sobie nie przykładania się do przedłużenia nieszczęść udrećcających ludzkosć, nie ścierpi dłużej przewłoki, którey złość do uformowania nowej koaliccy głośno i skrycie używa. Pełnomocni ministrowie oświadczają zatym, że bardziey niż kiedy przy całości podaney od nich propozycyi obstawiają. Żądają prędkiey i wyraźney odpowiedzi na podstawę, oddawna przewidzianą, za przyzwoitą i potrzebną od wszystkich rozumnych ludzi i od stron naybardziey interesujących przyznaną; podstawę nakoniec, która nie daie rzeplitey tylko to, co iuż posiada, i zabezpiecza na przyszłość obydwuch mocarstw spokojność. Do członkow deputacyi Rzeszy należy zastanowić się, czy chcą ściągnąć na siebie odpowiedzialność za wszystkie nieszczęścia, które z ich odmowienia lub zwłoki wyniknąć mogą. W Rastadt d. 2 Ventos (20 Lutego) roku 6 rzeczywospolitey.

Podpisano *Treilhard. Bonnier.*

Z Paryża d. 19. Lutego.

Wczoray wieczor, powrócił tu iak mowią jenerał Buonaparte z swey podróży wzdłuż brzegow nazad. Naydłużej zabawił w Kale, gdzie z tamteyszymi marynarki officerami względem wylądowania do Anglii odprawił konferencyą. Propozycye i projekta, które w tey mierze podano wynoszą do 400: wiele ich zgadza się żeby z Kale do Anglii wylądowanie pomimo naywiększych trudności przedsięwziąć, gdyż Kale tylko o 4 mile Francuz-

kie od brzegu w Angielskich odległe jest. W wyprawie tej nowo wynaleziony gatunek prochu i po części nowo wynalezione armaty użyte będą. Pod naszymi brzegami czynią już doświadczenia do wylądowania, i donoszą, że 50 armatnych szalup w 5 minutach wysadziły lud i armaty na ląd i znowu nazad wladowały.

Z resztą zapewniają dzisiaj, że Buoparte w krotce do Rastadt poiedzie, dla ukończenia tam przed rozpoczęciem wylądowania negocyacji pokoju, ponieważ tu nie mile na przewłokę z strony Rzeszy patrzą.

Dyrektoryat oddalił natychmiast jenerałów Hardy i Bonnet, w armii Mogunckiej, jak się tylko o wymaganych przez nich w departamencie Reńskim na stoł pieńędzy dowiedział; procz tego pozwolił wszystkim przez nich pokrzywdzonym, aby sądownie swoich krzywd na nich poszukiwali. Kommenderującemu jenerałowi armii Moguncką zalecił także, żeby mu wszystkich officyerow wymienił, którzy na prawem brzegu Renu, każą sobie na stołowanie się pieniądze składać. Dyrektoryat przywoździ jeszcze w swoim roku, że gdy wspomnieni brygady jenerałowie poważali się o zaległości takowych pieniędzy exekucją woyskową grozić, i gdy takowy postępek czerni sławę armii Francuzkiej, potrzeba zatem aby podobny przykład, jako przeciwny się woli dyrektoryatu jako naysurowiey był ukarany.

D. 10 t. m. przejeżdżał jenerał Desaix przez Renn: ogląda brzegi wdluż dawney Bretanii, dla poczynienia tam potrzebnych do wylądowania rozporządzeń. — Jenerał Kleber obeyrzawszy brzegi Hawru, Fe-

camp, St. Valery i Dieppe powrócił nazad do Rouen, a z tamtąd uda się do Caen i Cherburga.

Obywatela Treilhard, który teraz w Rastadt jest, podają tu jako najwięcey mogącego mieć głosow w mającey nastąpić elekcyi nowego dyrektora. Inni mówią że minister zagranicznych związkow, obywatel Talleyrand Perigord i obywatel Delacroix posel w Hadze będą na liście kandydatow umieszczeni.

Jenerał adiutant Sherlok jest komendantem w departamencie Vaucluse. — Szaleństwo pojedynkow znowu się tu zagęściło: nie masz dnia, żeby się ich kilka w lasku Bologne nie odprawilo.

W Marsylii członki konstytucyynego towarzystwa, w kompanii przeszło 4000 innych obywateli, mając na czele jenerata Pille i konstytucyynne władze wyszły w formalney procesyi do naprawienia drogi do Aix.

Patryotyczne offiary wciąż ieszcze trwają. Officyerowie morscy portu Breteńskiego złożyli 32,202 liw: na wylądowanie, a 3028 na wsparcie ieńcow Francuzkich.

Szwed Wadström dedykował radzie 500 dzieło o Kolonizacyi, i chce we Francyi zostać poki sobie na chlubny tytuł obywatela Francuzkiego nie zasłuży. Offiarował przytym 100 liw: na wylądowanie do Anglii.

Marynarki i cywilni officyaliści w Hawr, Bordeaux, Cherburg, Nant, St. Malo, Tulonie, Vliesingen 96,556 liw: na wylądowanie do Anglii offiarowali. — U ministra marynarki bardzo wiele młodzieży od 12 do 20 lat się zgłasza chcąc w wyprawie przeciw Anglii bydlż umieszczone

mi. — Jenerał Kilmain przybył do Paryża. gday od swego dworu kuryera z depeszą — W portach naszych największe teraz mi, które mnie mają, że się ściągają do in-
panuie ukontentowanie, że maytkowie zold terefsow Rzymu. We dwie godziny po-
swoy w gotowych pieniądzech odbierają. tym wyjechał ztąd, rozumieją, że poie-
Tuteysze dzienniki zapewniają wciąż, chał do Romanii i dąży do głównej kwa-
ze między Hiszpanią nie najlepsze teraz tery jenerała Berthier. — Obywatel Semon-
porozumienie pabuie. — W Szwajcaryi na ville przyjechał tu w prywatnych swoich
górze S. Gotharda zaszczerpiono drzewo interefsach i do tego czasu żadnego publi-
wolności. cznego nie ma na sobie charakteru.

Z Medyolanu d. 12. Lutego.

Minister Neapolitański odebrał one-

D O N I E S I E N I A.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniej Galicyi oznaymia ninieyszym edktem Jmć. P. Piotrowi Czermińskiemu, że Jmć. P. Walenty Charczewski w d. brach Gliniki w cyrkule Rzeszowskim mieszkający u tychże sądow Krakowskich o ogólną summę 1652. zł: p. gro. 21. wydatkow, za umową dzierżawy dobr Grzybowa, przeciw niemu notę podał, i pomocy sądowej ile sprawiedliwość pozwala, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie mając wiadomości gdzie P. Czermiński zostaje, lub czy wcale w C. K. kraich znajduje się, temu jako obżetowanemu tuteyszego patrona P. Ignacego Miłkowskiego, z jego szkoda i jego kosztem kuratorem postanowily, z którym proces podług przepisane dla C. K. państw dziedzicznych, sądowictwa rozpoczęty i ukończony zostanie; przeto on ninieyszym edyktem tym końcem upomina się, ażeby w czasie przywołnym to jest w przeciągu 90. dni sam się stawil, albo jeżeli izkie ma prawa swego obrony, te kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestął, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądowi tuteyszym wymienić, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do poparcia sprawy tej za najsłuszniejsze osadzi, gdyż w przeciwnym przypadku, niepomysłne wypadki z zaniedbania wypaść mogące, sobie samemu przypisać będzie winien. Tak bowiem prawa dla C. K. państw dziedzicznych przepisane stanowią.

Z Rady C. K. sądow szl. Krak. zachod. Galicyi dnia 7. lutego 1798. r.

Pod niebytności JW. Prezesa.

iickarski m. p.

Darowski m. p.

W Rozkoschny m. p.

Imieniem C. K. sądow szlacheckich Krakows: zachodniej Galicyi oznaymia się ninieyszym edyktem JP. Xaweremu Bratkowskiemu: że wysłte już z mał:letności Panny Anna i Helena Bratkowskie, jako i Magdalena Paprocka w przytomności meża swego JPana Andrzeja Paprockiego czyniąc, przez plenipotentia swego adwocata Męciszewskiego, u tychże sądow Krakows: (ażeby prawa swego mniemanego do summy 80,000 zło. pol. prawnie poszukiwał; albo inaczej wieczne jemu milezenie nakazane było) przeciw niemu notę podał i opomoc sądow ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie mając wiadomości tego mieszkania, lub czy wcale w C. K. Państwach dziedzicznych znajduje się, temuż Pu. Xaweremu Bratkowskiemu tuteyszego patrona P. Dominika Głogowskiego z jego szkoda i jego kosztem, kuratorem postanowily, z którym proces podług C. K. ordynacyi sądowej przedsięwzięty i ukończony zostanie; przeto on ninieyszym edyktem tym końcem upomina się, ażeby w czasie przywołnym, to jest: w przeciągu 90. dni sam się stawil, albo jeżeli jakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestął, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądowi tuteyszym wymienić, i podług przepisow tych środków prawa używał, które do poparcia swej sprawy za najsłuszniejsze osadzi; ile że w przeciwnym przypadku, niepomysłności z zwłoki i zaniedbania wyniknąć mogące, sobie samemu przypisać winien będzie. Tak bowiem prawa C. K. stanowią.

Z Rady C. K. sądow szlacheck: Krakows: zachod: Galicyi.
Dnia 3. Stycznia 1798.

Auersperg:

Pickarski.

J. N. a Kronenfels.